

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносять:

на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горюха в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакцій отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Страхопуд опозиційний

або
ОСОБИСТІ ЦІЛИ.

—о—

П. „Особисті цілі“ можуть бути дво-які: можуть їх мати ті, що стараються бути провідниками партійними, і можуть провідники мати „особисті цілі“ своїх політичних прихильників на думці. В першій і другій випадку не єсть ніякою провинною, коли провідники і їх прихильники займають впливові становища рівночасно з обов'язком робити для загалу. Такі „особисті цілі“ має кожна партія на думці і — розуміє ся — годі їх брати за зле; протинно старанем кожної партії повинно бути, ті „особисті цілі“ в користь справ партійних як найбільше заспокоювати.

Опозиційна партія має так само особисті цілі на думці, як опортуністична. Не любий їй сей посол або радник шкільний не для того, що він бере високу платню, тільки для того, що на тім становищі не має свого чоловіка, котрий би брав таку саму платню і робив в користь опозиції. Хто завидує другому більшої платні без уваги на його обов'язки і роботу, той єсть завистник зовсім низького сорту, негідний поважання; лише той, хто чує

в собі силу, що сповняв би даний обов'язок краще, без уваги на платню, той може докоряти такому, що не сповняє свого обов'язку. Ми инакше і не можемо розуміти докорів наших опозиційних часописей про особисті цілі „новоеристів“ як лише так, що опозиціоністи бажали би зайняти впливові становища новоеристів разом з їх платнею, щоби краще робити для загалу. Значить, особисті цілі не єсть виключною, (на думку опозиціоністів) поганою прикметою новоеристів, бо таку прикмету мають і повинні мати всі партії, що хотять зайняти впливові становища. А коли наші опозиціоністи (як з їх часописей видно) такої прикмети за собою не признають, то значить, що вони не хотять на впливових становищах мати своїх людей, і образково сказавши, думають вовка застрілити без стрільби, пороху і кулі.

Наша інтелігенція, як звісно, то сама бюрократія: зависиме сьвященство, зависимі професори, урядники, учителі і т. п. О скільки ті люди вмють визискати се своє зависиме становище в користь Русинів, о стільки поступає руска справа. А мабуть же ці новоеристи не оцозціоністам не впаде на думку, маючи вплив, садити на такі становища людей, що зараз забули би про Русинів, бо провід-

ники, коли хотять остати ся провідниками, мусять дбати о добір людей. Є вправді порода безхарактерних людей, що як тільки зміркують, куди вітер віє, зараз туди хилуть ся і убравши ся в маску чоловіка партії полюють на становища, але такі чіпляють ся все сильних партій мов жида, не приймаючись обов'язків народних; отже коли б опозиція перемогла і стала верховодити, то вони зараз пристали би туди. Чи в такім випадку вони вже заслуговували би на поважання? Ні, се люди безхарактерні, яких має кожна партія — хоч мимо того самих намірів партії після того не можна осуджувати.

Отже що властиво хотять опозиціоністи сказати докором про особисті цілі? Ми тямимо дуже докладно, як в самих початках нової ери на докір *Народа* про особисті цілі новоеристів *Діло* старало ся виказати, що чорт не такий страшний, як его малюють; а тепер те саме *Діло* тим самим докором мече в своїх противників, виводить на сьвіт того самого страхопуда, котрим хіба молодих воробців може злякати. Невже тепер ті особисті цілі инакше виглядають, як тому кілька літ?...

Через таке баламучене загал просто не здає собі справи, як політичні провід-

13) ПОНАД ДНІСТРОМ.

НОВЕЛЯ.

Написала

ЕВГЕНІЯ ЯРОШИНЬСКА.

—о—

(Дальше.)

Орест притиснув сестру до серця.

— О ангеле, хранителю мій, коли-б я не мав тебе, то сам не знаю, що тепер вчинив би. О, бо то тяжко, страх тяжко бути так близько щастя, а потім впасти в пропасть розпуки.

— Я все те перебула, братчику, лиш одного не зазнала, а се, щоби той, котрого я любила, став ся тої любови негідний.

Меланя плакала тихо, Орест дивив ся з співчутем на сестру, він бачив, що і в її душі відбувалась боротьба не менша від його.

— От знаєш що, Меланю — почав він по довгій мовчанці — даймо собі слово, що не будемо ніколи згадувати минушости, але будемо старати ся забути її. Одно другому будемо ярмо життя улекшати, а в сповнюванню своїх обов'язків будемо бачити мету нашого життя. Наш нарід най буде для нас всім, его щастє най буде нашим щастєм, нашою метою життя.

Его чоло випогодило ся, лице прибрало знов барву здоров'я, але міцно стиснені уста не усміхали ся вже до сестри. Сеся година, повна сердечного горя, зближила брата й се-

стру ще більше до себе, а з него зробила мужчину, що відказав ся особистого щастя, щоби ціле своє життя посвятити праці для свого народу.

Орест побув ще кілька днів дома, а відтак від'їхав на університет приготувати ся до докторського іспиту. Ні родичі, ні сестра не згадували єму й словечком про Марию, а він сам не зачинав розмови о ній. Роздумуючи над своєю й сестриною судобою прийшов до переконання, що треба єму конче сестру ошасливити. Прощаючись з нею, казав їй, що ви-найде оселю єї милого, а єли переконає ся, що той остав для неї ще тепер вірним, то сам на се настане, щоби родичі не противили ся їх подружжю.

— В твоїм домі найду й я часами відпочинок, а ти будеш мати найліпшу нагоду до праці над народом — сказав, сїдаючи на бричку, що мала его відвести до залізної стації.

Меланя дивила ся довго за від'їжджаючим братом, потім зітхнула тяжко й повернула до своїх учениць, кленучи Марию, що таке добре, щиро любляче серце, як у Ореста, відкинула від себе й наповнила его гіркостю та горем.

Минуло три місяці, а Орест не писав ще до дому. Тут вже зачали непокоїти ся его здоров'єм, коли він нараз прислав письмо повне гумору і життя. Меланя пізнала, що оно навмисно так написане, аби єї заспокоїти. Відвотною поштою просила его приїхати на сьвята, але він відписав, що не приїде, бо має дуже багато учити ся. Сеся звістка дуже Меланю

засмутила, бо она звикла була всі сьвята проводити разом з братом.

На сьвята зїхали ся до о. Мартинова багато гостей, межи ними Галицький з Ємілією. Меланя привитала їх дуже сердечно, їй хотіло ся почути від них яку звістку про Марию. Але не було часу на самоті побалакати, бо другі гості займали увагу Мелані. Галицькі від'їхали, она заміняла з ними ледви кілька слів.

Через цілу зиму не приїздив Орест до дому і не писав до Мелані про єї милого. Може й забув про него — думала собі Меланя — а може найшов єго та вже жонатого і не хоче мене засмутити. Будь, що будь, коли-б я знала, що з ним діє ся, то би мені легше на серці стало.

Она не занедбувала знакомства з Галицькими, кілька разів була з родичами у них, кілька разів були Галицькі в о. Мартинова. Але скоро Меланя зачинала щось про Марию говорити, то Ємілія заминала розмову й відповідала лиш півслівцями. На питанє Мелані, чи Мария заручила ся з Горецьким, відповіла Ємілія, що єї кузинка ніколи о тім не думала. Меланю задивувало се, бо Орест впевняв єї, що Горецький є причиною Маріиною відказу.

На Великдень приїхав Орест до дому. Ті кілька місяців перемінли єго цілком на виду. Запитаний о причину своєї блідоти й запалених очей, звиняв ся пильною наукою. Сестрі сказав, що знає, де єї милий знаходить ся, але не говорив ще з ним, аж на вакації привезе їй певну звістку.

ники повинні виглядати: чи то мають бути люди, що для загального добра, значить для особистих цілей одиниць, мають самі забути про свою родину і згинуть з голоду; чи то мають бути люди, що повинні зречи ся всіх доходів зі свого становища і мешкати в бочці, як грецький мудрець — чи такі мають право до особистого існування і користання зі своїх доходів? Ми, навчені досвідом людей, не помилились, коли скажемо, що у значної частини нашої нерозважної такої самої, як болгарська суспільності, єсть та думка, що провідники і слуги народні повинні про всіх дбати а про себе забути. Та суспільність дивить ся байдужими очима на особисті цілі так політика як літерата, котрий працює ціле життя для загалу, щоби відтак з ласки вельможних читачів не мати на старість притулку; та руска суспільність, нарікаючи на зміст і якість часописів, не в силі — бо не хоче — підпирати ті часописи так, щоби они могли розвинути ся і дати удержане фаховим денникам; та руска суспільність дає пропадати всім научно-літературним видавництвам (як *Житє і Слово*, *Зоря* і н.), що збільшують наш літературний масток; та претенсіональна суспільність наша не спосібна до піддержання сильного розвою інституцій, як „Прогресивіта“, „Гуцульська Спілка“ і н. — словом та суспільність жадає дуже багато, а не дає майже нічого. Так боїть ся заспокоїти особисті цілі своїх слуг, що радше й другому їсти не дасть і сама не їсть..

Коли вже можна говорити у нас про особисті цілі в тім гіршій значінню, то ми найвиразнійше бачимо їх у нашої вередливої суспільності, до котрої всякий залицяє ся, хоче собі її зискати і в тій цілі говорить їй компліменти, а мало хто, не завиваючи правди в бавовну, кине їй

ту правду в очи. Гірка та правда, коле она, та чей она повинна мати лучний успіх, як солодкі компліменти. Нехай кождий такі докори бере передовсім до себе — а певно буде менше бесіди про особисті цілі.

Стоян Стамбулов.

В суботу, дня 20-го с. м., відбув ся в Софії похорон бувшого болгарського регента і президента міністрів Стамбулова. Перед домом заслуженого патріота зібрала ся велика товпа народа — кілька тисяч — щоби віддати честь творцеві Болгарії. Москвофіли здерли жалібні плякати, а натомість приліпили зашники Кобурга картки, в котрих звизають нарід, щоби не брав участі в похоронах. Коли похорон прийшов на місце убиства, промовив Петков: „На сім місці погиб під ударами нанятих убийників найліпший чоловік, котрий тільки доброго зробив для свого краю!“ На се хтось з товпи крикнув: брешеш! і дав ся чути вистріл. Настав великий непорядок; кінна жандармерія приїхала скоро зробити порядок, але ще гірше напалохла публіку. За кілька хвиль настав вітний спокій і похорон рушив на кладовище. Там москвофіли украсили гроб Паніци і его співвиновників та мали голосні промови. Над гробом Стамбулова заявили его приятелі і щирі патріоти свій щирій жалі по утраті так заслуженого чоловіка, а провідник депутації з Варни присяг над отвореним гробом, що німечить смерть свого приятеля. Коли вертали вже домів, москвофіли задемонстрували перед домом французького консула, дякуючи ему за становиско французької праси, неприхильне для покійника. В похоронах взяли участь заступники всіх держав, навіть Франції, лиш болгарське правительство на приказ князя не взяло участі. Між еотками вітців був також вінець нашого цесаря, англійської королевої, румунського короля, Риму і майже всіх міст болгарських. Вдова по Стамбулові одержує все ще кондолентний телеграми, між ними — після Allg. Ztg. — одержала також від нашої цесаревної і від всіх Славян з виїмкою Чехів.

Помимо того, що болгарський князь Фер-

динанд відпирає ся всякої вини в тім убистві, вказує таки загаль на него як того, котрого правительство знало о наміренім убистві, а нічого против того не зробило. В Відні ходять слухи, що австрійські офіцири зажадають виключення князя з австрійської армії. А деякі берлінські газети домагають ся таки его арештованя австрійськими властями. Будь що будь, а на правительстві Фердинанда лишиться ся пляма, котра не буде ніколи змита. Дивує також всіх, чому він тепер не вертає в Софію, а прецінь Стойлов того домагає ся. З сего висновують деякі газети, як Daily News, Standard, Times, що его сумління такої трохи обтяжене. Правда, убийників арештовано, але кождому впаде в око, що Галева знайдено так пізно та що слідчий судія „не може“ якось знайти доводів, бо убийники випирають ся всего.

Треба ще згадати, що сими днями появил ся у Відні і Липську брошура під заголовком „Болгарія по упадку Стамбулова“. Є она написана в тоні обурюючій кождого справедливого чоловіка, бо підєває Стамбулову всякі брутальности і злочини. Та брошурка появил ся кілька день перед убиством і написана мов би на то, щоби ще перед убиством викликати в Європі злу гадку про Стамбулова і приготувати єввіт на намірений тоді вже злочин. Що єввіт має про таку писанину думати, се ясно стане кождому, хто знає оцінити заслуги чоловіка, що любив свій нарід і край та старав ся о его самостійність. Так само треба з обуренем відкинути гидкі описи убиства в російських газетах, а іменно в *Сетмь*, котрий в убистві Стамбулова добачає „тільки провидінє Божє“. *Сетмь* називає Стамбулова болгарським Мазепою і закидує ему брутальність і посяганє за абсолютистичною власттю в Болгарії. А коли его постигло убиство, то — питає *Сетмь* — не є тут ясно видко палець провидіння Божого? Се є заповідженє неволі для Болгарії, бо той північний молах ще не ситий придавленєм Русинів-Українців, та хоче ще й Болгарію прийняти в свої обійми. А князь Фердинанд всего того не бачить, бо ему хоче ся признання князем від Росії, але хто знає, чи то старанє не повалить его з трону, на котрім він і так вже слабко сидить. Що він сего побоює ся, знак тому, що вислав свого ад'ютанта підполковника Стоянова з надзвичайними інструкціями до Відня. Поки-що треба лише констатувати, що опінія політичних кругів звернена против него, а чи він потрафить виказати свою невинність, се покаже слідство, коли оно не буде комедією.

З Софії доносять телеграфічно, що консули всіх держав запротестували против не порядків підчас похоронів Стамбулова.

ДОПИСЬ.

—0—

З к'мпольонгського повіта.

(Ромунізація шкіл).

Нині знаходиться в к'мпольонгському повіті 6 чисто руских громад, а то: Арджел, Бряза, Джемени, Руска Молдовиця, Рус-пе-Боул і Чуморна й 2 громаді з мішаною народністю, а то Остра й Кірлібаба.

Школи народні суть: в Брязі, Джеменах, Рускій Молдовиці, Рус-пе-Боул, Острі й Кірлібабі, а в Арджелі й Чуморні ще не запроваджені. З чисто рускою викладовою мовою удало ся до нині позістати тише школам в Брязі й Рус-пе-Боул, а в тамтих як: в Джеменах, Рускій Молдовиці, Острі й Кірлібабі запроваджені попри руску й волоску викладову мову в зовсім несправедливий спосіб.

Недавно тому був на Руску Молдовицю розписаний конкурс на посаду учителя з чисто рускою викладовою мовою і надано єї учителям з відповідною кваліфікацією. Але гадаєте, що ромунізатори тим вже зрєкла ся своїх ромунізаторських замхів? Де там! Про людське око они нібито вже поправили ся, а потайки ось що роблять — по-

Орест відмінив ся цілком. Бувши прудким і говірливим, став ся тепер повільним і маломовним. Сеєя его повага пристає дужє до его блідого лица й робила его дуже інтересним в очах жєнщини. Але він не зважав на те, що очи всіх попадають, що були на Великдень у его родичів в гостях, звернені були на него, тільки вів поважну розмову з старшими єввященниками о поліпшеню народної долі. Декотрим подобало ся его євмілі слова, а деякі здвигали лиш плечима, та шептали межі собою: „Шкода хлопця, зпєує собі кар'єру своїм радикалізмом“.

Побачивши межі гостями Галицького і Євмілію, Орест привітав ся до них сердєчно, завів з ними навіть довгу бесіду, але про поведженє Марії не питав ся хоть би з євчєности, що ему Галицькі дужє за євє взяли.

По єввятах відїхав Орест трохи євєселїйший, ему удало ся звернути увагу євєвічених людей на свою бесіду, подати їм думку до поліпшеня народної долі і сеєя євєвідомість наповняла серце молодця гордою вїтхою.

В кілька час поїхала Мєлєня до Галицьких на відвідини. Єго не застала дома, а Євмілія повітала єї трохи заклопотана. Євмілія подала підвєчїрок й обидві жєнщини розговорили ся сердєчно між собою. Нарешті сказала Євмілія:

— Вибачте, панно Мєлєню, що я вас о щось запитаю; я не чинила-б сєго, але мені жалє бїдної Марії. Чого ваш брат на не гнїває ся, бо що гнїває ся, се пізнала я по тім, що він не зашитає ся навіть, що она діє.

Мєлєня зарум'янилась.

— Марія сама винна, що він гнїває ся, она була ему прирєкла свою руку, а потім ему відказала. Ви бачите, як він змінив ся через єю гризоту.

— Він змінив ся, а коби ви єї побачили, се лиш тїнь давної Марії! — сказала Євмілія — Але що ви кажете, що ваш брат просив єї руки а она ему відказала? Се не можлива річ, бо коли-б она могла затримати его коло себе, то була би се вчинила, а не побивала би ся тепер за ним.

— Я даю вам слово євєсти, що мій брат просив листовно о єї руку, а она ему відписала, що не хоче его, бо другого любить.

— Сєго я не розумію — відповіла Євмілія — знаю лиш се, що Марія через вашого брата чує ся дужє нещасливою.

— А мій брат нещасливий з єї причини! В єїм мусить щось бути, треба нам сєєю загалку розв'язати.

— Коби лиш не запізно. Я знаю, що Марія вашого брата любила й любить; щоби она ему відказала, се дивна річ.

— Питайтеє єї самої, мій брат може вам ще й нині письмо від неї показати.

— Я вже казала, що не розумію сєго, але й не буду в сєєю річ мїшати ся, коли она так має ся, як ви кажете.

— То не зможемо тут нічого помогти — сказала Мєлєня, збираючись до дому.

По дорозі роздумувала Мєлєня над тим що чула, но не могла прийти до кінця. Поставила чекати повороту брата, й аж тоді розказати ему все те, що чула від Євмілії, може він винайде який вихід з сєго лабіринту.

(Дальше буде.)

«слухайте! Як вже я спімнув, дістав посаду в Рускій Молдовській учитель з відповідною кваліфікацією, т. є. з чисто рускою викладовою мовою, а інспектор повітовий Niso Tarasievici розказує учителеви вчити й по волоски діти в школі! Учителю видить, що вправ у клітку ромунізатора і відпиряє ся, що він і словечка по волоски не знає, бо не вчив ся в школі волоскої мови; а той каже: „учіть! бо сего громада (pup Magior) вимагає“!?

Тай не без того, що-б сей ромунізатор не поставив внесення в повітовій раді шкільній, котрі зараз, без огляду на можливість, розказала-б учителеви вчити й по волоски діти в школі.

Чи-ж се на чисте баламутство в руских школах? — тай доки оно так має ще тривати? Тому два чи три роки був на Джемени, як собі пригадую, також розписаний конкурс на посаду учителя лиш з рускою викладовою мовою. Рік пізнійше читаю: там уже тільки волоскої мова! Що за диво, гадаю собі! Чи наші темні гуцули навчили ся за один рік волоскої мови? Ні! то вчив, бачите, пп Попескул через рік шкільну молодіж у школі, бо учитель був слабкий, так по волоски говорити, що й Гуцули зрікли ся своєї рідної мови, хоч другої не навчили ся. Нині вчитель під надзором ромунізатора вчить діти в школі переважно по волоски.

Правда, ся ромунізаційна зараза не обминула й Рус-не-Боул. Там надала була консисторія за часів Мораря Андрієвича святищенника загорілого ромуна, що-б той там фабрикував нових Волохів, але совістне поступоване тамошнього учителя не дало розвинути ся яркій ромунізації. Повітова шкільна рада за помічню свого інспектора ромунізатора спиняє й тут ревному учителеви працю. Учителю виказує діти, котрі занедбують школу, а повітова рада поступає собі байдуже, і то так, що при кінці шкільного року перестала власне половина дітей ходити до школи. Що хотять наші сусіди Волохи сими своїми ромунізаційними замахами зробити?

От відай тільки, що-б нарід руский в просвіті спинити; се їх перша ціль!

Але відкликаємо ся до предсідателя Ради шкільної повітової п. старости бр. Вольфарта и просим, щоб він сам вглянув в тоті справи, а знаючи его яко мужа світлого і справедливого, маєм повну надію, що він, пізнавши несправедливість, найде спосіб її усунути.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 26. липня 1895. р.

Іменоване. Правительственный практикант Николай Стенгач іменований концептовим практикантом при черновецькій дирекції по.т.

Почестними крилошанами митроп. капітули у Львові іменував цісар: пароха церкви св. Варвари у Відни о. дра Теофіла Сембратовича, професорів університету львівського о. Дра Йосифа Комарницького і о. дра Йосифа Бартошевського, декана о. Йосифа Макогонського з Липиці горішньої; пароха церкви св. Параскевії у Львові о. Адольфа Василевського, пароха з Боринич о. Івана Юзичинського, пароха в Станімира і прокуратора монастиря інокій чина св. Василія В. в Словії о. Романа Кунцевича і декана журавеньського о. Йосифа Кернякевича.

З буковинської ц. к. Ради шкільної краєвої. На засіданню дня 20-го с. м. рішено однокласову школу в Старій Жучці розширити на чотирикласову; громаді Чорторія дано запомогу 250 зр. на будову школи; признано учителем в Радівцях Анні Воронка і Тересі Браїляк третій додаток п'ятилітній; іменовано надчителями Доримедонта Влада в Путні, Василя Мігалескула в Висшій Городнику, Дениса Митрофановича в Купці, Атанасія Зазоніого в Ропчі і Михайла Зоту в Бобівцях, Михайла Понича в Іспасі, Степана Сорочана в Красній, а Омеляна Струца в Котул-Остриці, іменовано даліше учителями сталими: Дениса Сорочана в Нисшій Городнику, Франца Ернета в Алтгтіге, Віктора Баєра в Висшій Станівцях, Івана Андруховича в Сторо-

жницях, Леона Бемера в Сереті, Генрика Кіпера в Гурагуморі, Николая Іваницького в Новій Жучці, Владислава Кукелку в Нисшій Станівцях і Дмитра Мітріє в Гурагуморі; провізоричними учителями іменовано Івана Стефурия в Білці і Юлія Бемера в Салагурі. Провізорична молодша учителька Іда Лянґ в Сторожинцях стабілізована Перенесено учителів Теофіла Козака з Калінешт до Жадови, Василя Гипшу з Меґи до Кічері, Михайла Реуца з Красні до Ропча, Ілю Люка з Рус-не-боула до Меґи. Вкінці потверджено презентацію помічної учительки Рахель Мільштайн на сталу молодшу учительку в Гурагуморі.

Др. Йосиф Олеськів, професор львівської мужескої учительської семінарії, виїхав 24-го с. м. в товаристві двох селян до Канади. Др. Олеськів має на цілі, крім наукових студій, також ближше розглянути і дослідити услівя, під якими наші селяни, притевлені емігрувати, могли би переселити ся, замість в убийчу Бразилію, до Канади, кліматом і услівями відповіднішій.

204-та читальня „Просвіти“ завязує ся в Боську, повіта сянського, заходами о. Александра Зубрицького. Статуту вже внесено до галицького намісництва.

З перемиської єпархії. Презенти одержали оо.: Теодор Грабець на Липе, дек. жукотинського, і Антін Захариясевич на Вишатиці, дек. перемиського.

В черновецькій народній школі при уліці двірцевій було в минушій шкільній році 347 дітей, з них 190 хлопців а 157 дівчат. Після віроповідання було 137 рим.-кат., 76 гр.-кат., 18 правосл., 116 жидів, після народности було 154 Німців, 91 Русинів, 1 Волох, 96 Поляків і 5 Чехів. В році виступило 56 учеників, з оставших 291 дістали добрий поступ лише 185, а злий поступ аж 106 учеників!... Ми цікаві, хто такому результату винен, чи діти чи учителі...

Про учительську конференцію кімполонського повіта пишуть нам: Як що року, так і тепер відбула ся у нас учительська конференція під проводом п. інспектора Тарасевича. Як що року так і тепер виступив один Русин-учитель з рускою мовою. Та мова вразила учителів-Волохів так, що они всі закричали: Wir verstehen nicht! deutsch reden! Інспектор Тарасевич здержав їх з веселою міною, що й по руски можна говорити. Характеристичний тут поступок волоских учителів. Чи поступають собі так Русини в мішаних повітах против учителів-Волохів, коли декотрий з них заговорить по волоски? Чи буде се Волохам до смаку, коли рускі учителі возьмуть собі приклад з волоских?...

Буковинські локальні залізниці. Сими днями прийшов вже контракт в справі будови бук. локальних залізниць, зроблений між делеґатами бук. краєвого виділу при участі міністерства торгівлі а групою віденських фінансистів. Після контракту мають будувати ся такі дороги: З Лужан через Кіцмань і Дністер до Заліщик (де прилучить ся до галицької локальної залізниці Залішки-Калінівщина), із Глібоки до Серету, з Радівців через Стражу до Фрасицу; з Неполоківців до Вижниці; з Іцкан до Сучави. Акційний капітал обчислено номінально на 7,106.000 зр., з чого 4-процентові акції першенства без запоруки краю внесуть 4.000.000 зр., а решту 3.106.000 зр. будуть становити основні акції товариства акційного, що має засновати ся. Акції першенства перебере товариство підприємців. З акцій основних перебере держава 1.500.000 зр., край 516.000 зр. (іменно 16.000 зр. на лінію Іцкани-Сучава), а 100.000 зр. православний фонд релігійний. Лінія Неполоківці-Вижниця має бути нормальна. Коли в переговорах не наступить яка перерва, то мабуть ще сего року зачне ся будова згаданих ліній.

Третій батальон 24-го полку піхоти, котрий через 14 літ стояв в Коломні, приходить 30-го с. м. до Львова.

Міжнародний конгрес праси відбуде ся в Бордо від 14-го до 17-го вересня с. р.

В справі гublеня миший видала дирекція школи ветеринарної у Львові відозву, в котрій

просить господарів, святичеників, учителів і взагалі всіх, хто займає ся рільництвом, щоби надсилали на руки тої дирекції живі миши, особливо пільні, хомяків і сусликів. Робітня бактеріологічна школи ветеринарної на поручене виділу краєвого, хоче досліджувати, котре з захвалюваних средств против миший має найбільшу силу, длятого мусить мати для дослідів живий матеріял. За живу миш домову платить дирекція по 3 кр., за польну по 5 кр., за хомяка і суслика по 10 кр., а також оплачує сама кошти опакування і пересилки. Миши треба пересилати в коробках деревляних з отворами в горі, по кілька миший в одній переділці, а хомяків і сусликів по одному в переділці; на дорогу треба всипати звірятам порцію вівса вимоченого через годину в воді.

Тисячлітні роковини існування Угорщини будуть Угри — як відомо — обходити в слідуючій році виставою в Будапешті. Щоби се торжество випало світліше, то комісія вистави порішила — крім всяких фестинів, зборів і фундацій — урядити також великий похід історичний після плану виготовленого малярем Ваґо. Похід, що має унаглядити тисячлітє історії Угорщини, розпочнуть хорунжі і трубачі Гунів, а за ними будуть ступати три їзди, несучи герби Угорщини. Даліше поїде красний віз зі скарбами Атилі. На престолі в пурпурі засяде „Hungaria“, окружена алегоричними фігурами жіночими в білих шовках. За возом поїде Арпад на чолі сімох вождів на конях. — Слідуючий образ вкаже перехід до часів християнства. Насамперед їзди понесуть статую Пресв. Діви Марії; за ними поїде на престолі св. Стефан, а групу замкнуть сьпіваки, святиченики і лицарі. Осібна група представить поселене Сасів і Куманів, а також двір Кеніве Кальмана. Епоху д' Анжу зарепрезентує двір Людовика Великого. Відтак наступить люстрація часів Гунядіого Тут розпочне похід Іван Калістрян на чолі побідоносного війська, котре поведе з собою багаті добичі, велике число полонеників турецьких, цілий гарем султана і его прекрасне шатро. На престолі засідає король Матвій і Беатрича. Дальший образ представить занате Буди під полководством князя Кароля Лотаринського і князя Євгена Сабавдського, а за ними пійде Текелі і Ракочий на чолі Куручів. Осібний образ вкаже торжественний в'їзд Марії Тереси до Пресбурґа і деякі епізоди з року 1848-ого. Похід закінчить віз тріумфальний, на котрім будуть уміщені статуї цісаря Франц-Йосифа і цісаревой Єлсавети.

Війна у воздуху починає переходити з круга уяви до дійстности. Всі більші держави заходять ся, щоби вже в часі мира випробувати службу балонів для військових цілей — очевидно поки-що лише до слідження рухів неприятеля, хоч у Франції, Росії і Північній Америці носять ся з гадьбою, чи не можна би з балонів кидати на неприятельські війська або на твердині убийчі бомби і ґранати. В Австро-Угорщині займають ся тепер лише тим, щоби уживати балонів до слідження. При тім треба числити ся з тою обставиною, що піхота і кіннота цілком безспільні супротив балона. Лише артилерія може балонів пошкодити і то лише тоді, коли він іде низше понад землю як на 800 метрів. Скоро-ж стоїть вище, тоді не поможуть нічого й кулі артилерії, бо не досягнуть его, між тим як сидячі в балонівій лодці, можуть при допомозі добрих далековидів розпізнати як пайліше розложено військо в цілій околиці. То показало ся дня 10. с. м. при пробах з балоном в часі військових вправ в Вінер-Найштадті коло Відня. За дві години вистрілено там до привязаного на довгій ланці балона вісімдесять разів шрапнелями (вибухаючими кулями), а він все лігав у воздуху неушкоджений, бо з між десятиох тисячів кусників заліза, на які певне розпали ся шрапнелі, поцілило балон всего три, котрі зробили такі малі дірки, що ему цілком не зашкодили. Ґранати цілком не шкідли для балона і можуть хіба тоді щось вдіяти, коли балон стоїть не вище як 200 метрів над землею. Скоро лише піднесе ся трохи вище, то шкода кожного вистрілу ґраната, а по над 800 метрів okazують ся — як сказано — й шрапнелі безуспішними. Очевидно, що з тих досвідів скористають військові круги, щоби устроїти на случай

війни як найвідповідніше військову службу у
воздуші.

Пишний жебрак. В Нью-Йорку арештовано
якогось Тому Робінсона за жебране. По переслу-
ханню засудив его судня на кару 5 доларів. --
„Але-ж я не маю й шельюга при душі“ відповів
він. — „Ну то засуджу вас на примусову робо-
ту, а там инакше робить ся як на улиці.“ А же-
брак на те: „Що? Я мав би працювати? То я
скорше заплачу пять доларів кари!“ І з сими
словами витягнув цілу пачку банкнотів та за-
платив кару, щоби лише не працювати. Видко,
що в Америці навіть спритному жебракови діє
ся добре.

Де можна найдешевше жити в Австрії? Пі-
сля статистичних дат відповідь на се питає
така: у Вершец на Угорщині. Там дістає ся за
66 кр. тільки, що у Відні за 1 зр. в Сальцбур-
гу, Берні і Празі за 95 кр., у Львові, Кракові,
Граці за 92 кр., в Лінці за 85 кр., в Дебречині
за 75 кр., в Кронштаді, Шефедіні, Клявенбургу
за 73 кр. і т. д.

Щось для людей з червоними носами. Проф.
др. Лясар употребляє електрику з успіхом яко
лічнице средство на червоні носи, котрі вказу-
ють на велику любов до шклянки. Доси уживали
відповідних ліків антисептичних і тили острым
ножицом напуклий орган, але та операция дуже
боліла і не було певности, що завсїгда удасть
ся. Проф. Лясар винайшов тепер прилад, в ко-
трім електричний мотор сполучений з металевою
платою, а на тій знов є велике число золотих
маленьких шпильок. Так можна отже цілий ніс
подіравити відразу і піддати его електричній си-
лі. Результати доси дуже добрі. Операция така
не болить дуже.

Конець світа, заповіджений звїздарами
тільки разів, має після твердження одного про-
фесора університету в Єні, котрий займає ся
звїздарством, наступити в 1897 р. В довігм, не-
давно виданім меморіалі ворожить той учений
загладу планет. Причиною того має бути підне-
сене температури, з чого настане знов комета,
котра вже в роках 1868, 1875, 1880 зближувала
ся до нашої землі, але вже в 1897 р. має так
дуже зближити ся, що на землі зникне всяке
житє. Га! — побачимо!

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 26. липня 1895. В Corriere
Gorizia читаємо звістку, що Франц Ко-
ронїні, провідник ліберального центру
в радї державній, зложив мандат по-
сольський.

Хеб, 26. липня. Вчора попрощав ся
др. Пленер з палатою торговельною, ко-
тра рішила вислати ему адресу, з подя-
кою за его 23-літню успішну діяльність
парламентарну. І ворог і приятель му-
сять ему признати непорочний характер.
Виборці сподівають ся, що політична ді-
яльність Пленера ще не скінчила ся і
що він знов поверне до публичного
житя.

Бохум, 26. липня. В тутешній ко-
пальні задля непогоди вибух порох угля-
вий; згинуло 30 робітників, а 9 ранило.

Передплатників, котрі в доручуваню
„Буковини“ **добачать якусь неправильність**
або котрим не дістає якого числа, просимо
се зараз подавати нам до відомости. Ре-
клямація бракуючих чисел увільнена від
оплати порта.

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей.

Ціни збіжя і других продуктів.

Дня 24. липня 1895.

	Львів.	Чернівці.
Пшениця	від 7.50 до 8.30	від 6.75 до 7.—
Жито	6.20 „ 6.75	5.65 „ 5.75
Ячмінь	5.— „ 5.75	5.75 „ 6.—
Овес	6.— „ 6.40	5.10 „ 5.15
Ріпак	9.— „ 9.75	— „ —
Горох	— „ —	— „ —
Вика	— „ —	— „ —
Льнянка	— „ —	— „ —
Біб	— „ —	— „ —
Бобик	5.— „ 5.40	— „ —
Гречка	— „ —	— „ —
Конюшина черв. „	— „ —	— „ —
Конюшина біла „	— „ —	— „ —
Конюш. шведск. „	— „ —	— „ —
Кмин	— „ —	— „ —
Аниж	— „ —	— „ —
Кукуруза	7.— „ 8.—	5.50 „ 5.60
Хміль 60.— до 70.— злр. за кїльо у Львові,		
оковита за 10.000 літрів	14.25—14.75.	

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. мі-
ністерства справ внутрішніх з дня 9.
грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою
діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности
своїх членів, обезпечає всяке майно дви-
жиме і недвижиме против шкідливого впливу
огневого під найпристунійшими услівями і почи-
слює можливо найнижші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують
ся сейчас по пожарі.

Зголошення о уділені агенції в місцевостях, де
нема агентів „Дністра“, приймають ся.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА“

при зближаючих ся іспитах в школах
народних подає до відомости Світл. Рад
Шкільних, Впов. сьвященників, катихи-
тів, учителів і родичів, що книжки на-
кладу товариства, призволені кр. Радою
шкільною на премії для учеників, *красно*
оправлені з позолоченими берегами,
можна купити в канцелярії товариства
при улиці Вірменській ч. 2 по слїдуючій
ціні:

Роскази про сили природи 20 кр. Оповідання о жи-
тї сьв. Бориса і Гліба 20 кр. Повістки для дітїй
27 кр. Сестра 15 кр. Байки 22 кр. Історія Руси
ч. I. 25 кр. Історія Руси ч. II. 23 кр. Лен і ко-
ноплі 24 кр. Рогата худоба 45 кр. Про живошлоти
і лїси 20 кр. Венямин Франклін 16 кр. На до-
світках 22 кр. Серед ледового моря 25 кр. Житє
сьв. великомученика і лікаря Пантелеймона 20 кр.
Дрібна птиця господарска, а великі гроші 20 кр.
Відкрите Америки 22 кр. Звірята шкідні і пожи-
точні 42 кр. Перекопипеле 18 кр. Кирил і Методий
22 кр. Молитвенник народний (в звичайній опра-
ві) 20 кр.

в *лучшій оправі*:

а) хребет полотняний і золочений хрест з переду
25 кр. б) ціла оправа полотняна, береги золочені і
золочений хрест з переду 35 кр. — Молитвенник
народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60
і 1-80 зр.

Всякі замовлення висилають ся скоро
і точно.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8,

продает слїдуючі книжки:

	зр. кр.
Юрій Федькович. Повісті і опові- даня	— 20
Михайло Старицький. В темряві, драма	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III	— 80
— Книга казок, поезії часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I.	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 450 зр., з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітїй	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, опові- дане	— 10
Левенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатський розрх	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є го- сподариство	— 20
Осип Маковей. Поезії	— 10
— „Оферма“ — новеля	— 20
К. Т. Подолєнко. За громаду, хро- ніка	— 20
Іван Франко. Жіноча неволя в ру- ських піснях народних	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене щастє, драма	— 30
Уманець і Спілка. Словар росийско- український ч. I. і II. по	2 50
І. Баштовий. Українство на літерат. позвах з Московщиною	— 50
О. М. Партицький. Провідні ідеї в пись- мах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Рїленко. „Іфігенія в Таврії“, драма	— 30
Записки Товариства імені Шевченка ч. I., II., III., IV., V. і VI. по	1 20
Ю. Кенан. Сибір ч. I. II.	1 20

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить
двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року
2 зр., на чверть року 1 зр.
у Львові, улица Академічна, ч. 8.

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвітї народній.

Під таким заголовком вийшла брошура
в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти
можна в реакції „Буковини“.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“ в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,
мас на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, ре-
даговану Омеляном Поповичем
року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892
1893., 1894., по 1 зл. 20 кр. за рочник, а всі 9 ра-
зом за 9 зр.

3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

З друкарні Г. Чопи.